

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z wspólnego posiedzenia
Komisji Gospodarki Narodowej
i Innowacyjności (123.)
oraz Komisji Rolnictwa
i Rozwoju Wsi (87.)

4 października 2022 r.

Porządek obrad

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o ochronie roślin przed agrofagami (druk senacki nr 801, druki sejmowe nr 2038 i 2583).

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 08)

(Posiedzeniu przewodniczący przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jerzy Chróścikowski)

**PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Szanowni Państwo, pozwolicie, że otworzymy wspólne posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności.

W porządku obrad jest jeden punkt: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o ochronie roślin przed agrofagami; druk senacki nr 801, druki sejmowe nr 2038 i 2583.

W związku z tym jest mi niezmiernie miło... Tylko prosiłbym o listę gości, bo nie mam tutaj...
(Wypowiedź poza mikrofonem)

W takim razie pragnę przywitać ogólnie pana ministra Rafała Romanowskiego oraz osoby mu towarzyszące, a także państwa senatorów.

Temat jest nawet dość interesujący, bo niektórzy chcą, żeby im wytłumaczyć, dlaczego mamy się bronić przed tymi agrofagami.

W związku z tym, Panie Ministrze, proszę o wprowadzenie.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ustawa ma na celu przede wszystkim zwiększenie efektywności nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w produkcji, obrocie, w tym obrocie detalicznym. W ustawie zaproponowano szereg przepisów

doprecyzowujących zasady kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, postępowanie Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, m.in. w zakresie kontroli żywności sprzedawanej na odległość, w zakresie ochrony danych osobowych, a także możliwości używania znaku jakości, o którym mowa w art. 13 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych dla produktów objętych unijnymi i krajowymi systemami jakości. Ponadto ustawa przewiduje zmianę przepisów karnych zawartych w ustawie z 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami dotyczących naruszeń przepisów odnoszących się do identyfikowalności towarów.

Najistotniejsze zmiany to: doprecyzowanie zasad kontroli sprzedaży żywności prowadzonej na odległość, w szczególności za pośrednictwem internetu; dostosowanie funkcjonowania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do obowiązujących wymagań w zakresie ochrony danych osobowych; uzupełnienie definicji artykułów rolno-spożywczych o pasze przeznaczone dla zwierząt domowych; objęcie kontroli w obrocie detalicznym okresowym imiennym upoważnieniem do przeprowadzania kontroli; umożliwienie kontroli działalności podmiotów prowadzących sprzedaż na odległość; możliwość uzyskania pomocy policji przy przeprowadzaniu kontroli przez organy Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych; umożliwienie organom IHARS pobierania próbek do kontroli oznakowania; umożliwienie organom IHARS wykonywania fotografii kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych; umożliwienie sporządzania protokołu kontroli w więcej niż jednym egzemplarzu; przyznanie IHARS możliwości stosowania sankcji w związku z realizacją nowych zadań związanych z nadzorem nad wprowadzeniem do obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu

z żywnością; wprowadzenie możliwości używania znaku jakości, o którym mowa w art. 13 ustawy o IHARS, „Poznaj Dobrą Żywność” również w odniesieniu do artykułów rolno-spożywczych wytwarzanych w ramach krajowych systemów jakości, systemów chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz systemu rolnictwa ekologicznego; zmiana przepisów karnych zawartych w ustawie z 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami dotyczących naruszeń przepisów odnoszących się do identyfikowalności towarów.

Wprowadzone zmiany wynikają z wejścia w życie przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej z 28 listopada 2019 r. ustanawiającego jednolite warunki wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w sprawie środków ochrony przeciwko agrofagom roślin i dotyczą one zapewnienia identyfikowalności towarów. Wiążą się one z przepisami ustawy o IHARS. Zgodnie z art. 7 ustawy o IHARS wymagane jest, aby na każdym etapie obrotu podmiot posiadający artykuły rolno-spożywcze dysponował również informacjami istotnymi z punktu widzenia jakości handlowej, w tym danymi umożliwiającymi identyfikację tych artykułów. Ponieważ nie ma obecnie przepisów pozwalających na nakładanie sankcji karnych za naruszenie tych obowiązków, proponuje się ujęcie odpowiedniej normy w ustawie z 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami. Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję.

Prosiłbym w tej chwili Biuro Legislacyjne o wyrażenie opinii.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Biuro Legislacyjne zwraca uwagę na to, że należy dokonać zmiany, ponieważ w ustawie

zmiana zawarta w art. 1 pkt 13 jest bezprzedmiotowa, a to z uwagi na to, że na etapie prac sejmowych w komisji dokonano zmian w projekcie ustawy i zrezygnowano z niektórych rozwiązań. Niestety, w pkt 13 ostała się zmiana, która wiąże się z tymi skreślonymi, usuniętymi zmianami. Jest odesłanie do art. 17 ust. 1 pktu 1 lit. l, litery, która w ustawie nie występuje. W związku z tym zmiana zawarta w art. 1 pkt 13 w całości jest bezprzedmiotowa i wymaga skreślenia. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję.

Czy rząd chciałby się odnieść do tej propozycji Biura Legislacyjnego?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
Przyjmuję uzasadnienie pani mecenas.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś chciałby zabrać głos?

(Głos z sali: Senator Komarnicki.)

Senator Komarnicki prosi o głos. Zdalnie, tak?

(Głos z sali: Tak.)

Jeśli pan jest na łączach, to proszę, udzielam głosu.

SENATOR
WŁADYSŁAW KOMARNICKI

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja mam 3 pytania, jeżeli można, żeby wyjaśnić sobie pewne kwestie.

Pierwsze. Chodzi mi o rejestr. Uważam, że rejestr producentów będzie kolejnym rejestrem w naszym państwie. Po jakim czasie będą

usuwane te wszystkie dane? Bo tam są nawet nie tyle wrażliwe, ile bardzo wrażliwe dane. Po jakim czasie będą usuwane z centralnego rejestru? Bo tam ma być wszystko zanotowane: kontrole, decyzje, zalecenia pokontrolne, kary, zaświadczenia...

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Zawsze tak było.)

...certyfikaty...

(Głos z sali: Zawsze.)

...skargi i wszystkie dane wrażliwe, w tym PESEL, adres itd., nie będę wymieniał tego do końca. Ten kolejny rejestr ma być udostępniony dla sądów – to oczywiście jest zrozumiałe – i dla różnych instytucji prawnych. Ale dlaczego ten rejestr będzie udostępniony również do celów naukowych czy historycznych itd.? Z tym do końca się nie zgadzam. Czy te dane będą usunięte po 5 latach? To są moje wątpliwości.

Drugie moje pytanie. W jaki sposób będą wybierane laboratoria prowadzące badania kontrolne? Bo koszt tych badań ponosi oczywiście kontrolowany. Jakie kryteria będą decydowały, że takie, a nie inne laboratorium będzie badało produkt? I przy sprzedaży na odległość... Chodzi mi o to, że pracownik inspekcji przy kontroli np. sprzedaży na odległość otrzymuje uprawnienia do używania innych danych, innego nazwiska, pod fikcyjnym nazwiskiem może prowadzić kontrolę. Uważam, że to nie powinno mieć miejsca. Od razu powinno być klarowne, że to jest osoba kontrolująca, bez wprowadzania w błąd kontrolowanego.

Trzecie moje pytanie i moją wątpliwość budzi nowe znakowanie dobrostanu. Z informacji, które napływają od hodowców i nie tylko, wynika, że hodowcy też są zaniepokojeni. Już mówię dlaczego. Ponieważ znak dobrostanu zwierząt ma być używany, jak zrozumiałem, w momencie korzystania z programu dopłat do dobrostanu ARiMR. Na podstawie tych danych ma być przyznawany znak dobrostanu zwierząt. A pytanie od hodowców brzmi tak: czy jeżeli ktoś nie korzysta z tych dopłat, będzie mógł używać tego znaku i jakie są kryteria możliwości korzystania z niego? Bo co, jeśli hodowca, który będzie m.in. zachowywał tę produkcję albo nawet produkował w ponadwymiarowych warunkach ekologicznych, w takich dobrostanowych warunkach, to nie będzie mógł używać znaku „DobrostanPlus”, jeżeli nie będzie brał dopłat czy też dodatkowych dopłat? Czy tak jest rzeczywiście zapisane?

To oczywiście są pytania, które skonsultowałem, gdyż w moim okręgu wyborczym jest bardzo dużo hodowców bydła, które idzie na całą Europę i cały świat. Dziękuję, Panie Przewodniczący.

**PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Dziękuję.

Czy jeszcze ktoś chciałby zadać pytanie? Jest jakiś głos w dyskusji? Nie ma.

Proszę, Panie Ministrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Wracając do tego rejestru producentów, powiem, że to jest nic innego jak to, co przedstawiałem w uzasadnieniu przedmiotowego projektu. To jest nic innego jak obligatoryjne zapewnienie przejrzystości ochrony danych osobowych, czyli stosowania przepisów RODO. Do tej pory rejestr prowadzony jest przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i w tym zakresie nic się nie zmieniło, tylko po prostu pewne przepisy unijne, których uwzględnienie jest niezbędne, zostają w tej ustawie sformalizowane. Oczywiście rejestr producentów i wszystkie te dane są przechowywane, Drodzy Państwo, przez okres 5 lat, ale tu nic nadzwyczajnego się nie dzieje, bo wszelkiego rodzaju rejestry, poczynając od rejestru podstawowego, skarbowego, też są przechowywane przez 5 lat. Do celów naukowych nie będą używane dane dotyczące podmiotu gospodarczego, który wytworzył dany produkt, czy też PESEL, tylko będą używane dane, które są niezbędne do tego, aby po prostu system jakości, który jest w naszym kraju prowadzony... Chodzi o to, żeby te dane prywatne czy urzędowe po prostu miały odpowiedni poziom i by spełniał on zdecydowanie wyższe standardy europejskie.

Wracając do kwestii laboratoriów, powiem, Panie Senatorze, że mówimy tu tylko i wyłącznie o laboratoriach urzędowych, które są prowadzone przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. O innych

laboratoriach nie mówimy, chyba że w jakichś uzasadnionych przypadkach prokurator będzie np. wyznaczał innego biegłego i inne laboratorium, ale wtedy nie mówimy o stosowaniu tej ustawy. Mówimy o tego typu wypadkach.

A jeżeli chodzi o „DobrostanPlus”, to już było to w Sejmie wyjaśniane. Ten projekt był zgłoszony do notyfikacji jako program Poznaj Dobrą Żywność, czyli oznakowanie „PDŻ”, oraz „DobrostanPlus”. Komisja Europejska jednoznacznie wskazała, że jeżeli chodzi o „DobrostanPlus”, to jest to system obecny tylko i wyłącznie w Polsce, więc postawiono nam zarzut nierówności traktowania podmiotów w całej Unii Europejskiej, bo inni partnerzy, rolnicy z krajów europejskich nie mogliby korzystać z tego systemu. Komisja Europejska nie zgodziła się na notyfikację. Stąd też w przedłożonej ustawie nie ma już takiego pojęcia jak „DobrostanPlus”, które wyszło z Sejmu. Oczywiście Komisja Europejska zapewniła nas o tym, że będzie pracowała nad swoim systemem jakości „DobrostanPlus”, jednak dla całej Unii Europejskiej, a nie dla jednego konkretnego kraju. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Dziękuję.

Więcej pytań nie ma, głosów też nie ma.

W związku z tym mamy... Biuro Legislacyjne zgłosiło jedną uwagę. Ja przejmuję tę poprawkę: w art. 1 skreśla się pkt 13.

Jak rozumiem, pan minister podtrzymuje, że rząd zgadza się na tę poprawkę i można ją przegłosować?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI**

Jest to poprawka zasadna.

**PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Dobrze.

Nie ma innych wniosków legislacyjnych? Nie ma.

W związku z tym poddaję pod głosowanie poprawkę: w art. 1 skreśla się pkt 13.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyników łącznych.

16 głosów za, 0 – przeciw, 2 senatorów się wstrzymało.

Poprawka przeszła.

W związku z tym należy przegłosować całą ustawę wraz z poprawką.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Proszę o wyniki łączne.

19 głosów za, jednogłośnie przyjęliśmy ustawę.

Kto by chciał być sprawozdawcą na ochotnika?

(Głos z sali: Józef.)

Józef Łyczak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie.

Senator Bogucki?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zgadza się, tak?

Dobrze, senator Bogucki będzie sprawozdawcą.

W związku z tym mamy zrobione już wszystko co do naszego punktu pierwszego.

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek obrad, dziękuję panu ministrowi, całemu zespołowi, dziękuję państwu.

Zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 22)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy